

plavám a tehdy budovaná cesta do Lipska mohla být sjízdna za všech podmínek.

Kostely a kolonie

Popsat další lounské památky by znamenalo přepisovat učebnice architektury. Je jich tu pořád dost a dost, takže jen telegraficky. Za pozornost stojí domy v ulici Beneše z Loun (tady se nachází chrám sv. Mikuláše) s fasádami renesance i rokoka. Nádherným pozdně gotickým arkýřem se pyšní dům Sokolů (z Mor Pivovarská) z 15. století. V interiéru (s žebrovou klenbou) má okresní muzeum expozici dějin husitství v severozápadních Čechách, archeologickou sbírku, pořádají se zde výstavy. Galerie Benedikta Rejta v téže ulici se zaměřuje na umění 20. století (výborná kolekce konstruktivismu).



Budova spořitelny z roku 1928 vznikla podle plánů slavného architekta Františka Liby.

Nesmíme zapomenout na další nádherné církevní stavby: kostel sv. Petra ze 14. – 15. století (nám. Benedikta Rejta), kostel Matky boží z roku 1493 (U Matky boží) a kostel Nejsvětější Trojice a 14 svatých pomocníků z roku 1716.

V Hilbertově ulici (vede na východ z Mírového nám.) stojí opravená budova někdejší sy-

nažky z roku 1871. Krásné jsou secesní hospodářská záložna či novogotický dům č. 67, který projektoval právě Hilbert. Ten postavil i sokolovnu (Osvoboditelů 638) a výrazně se podílel na vzhledu Poděbradovy ulice historizujícími stavbami (pseudogotika, novorenesance). Konstruktivismus 30. let se odrazil v kos-

telech českobratrské církve (ul. Českých bratří) a československé církve husitské (Jakoubkova). Stejný styl nese i sídlo pošty (Osvoboditelů 1465) z roku 1928 od Otakara Novotného. Nové bydlení počátku minulého století symbolizuje Kotěrova kolonie – komplex rodinných domků pro zaměstnance železničních opraven z roku 1909. Minimalistické bydlení podle Josefa Hausenblase se zase odrazilo ve skupině domů v místě přezdívaném Jeruzalém (ul. Čeňka Zemana 1471 – 79).

Louny jsou zkrátka jako stvořené pro objevování historie, architektury a slavných jmen. A to se ve městě ještě narodili básník Jaroslav Vrchlický, spisovatel Karel Konrád či hrdina od Sokolova kapitán Otakar Jaroš.

ADÉLA POLÁKOVÁ

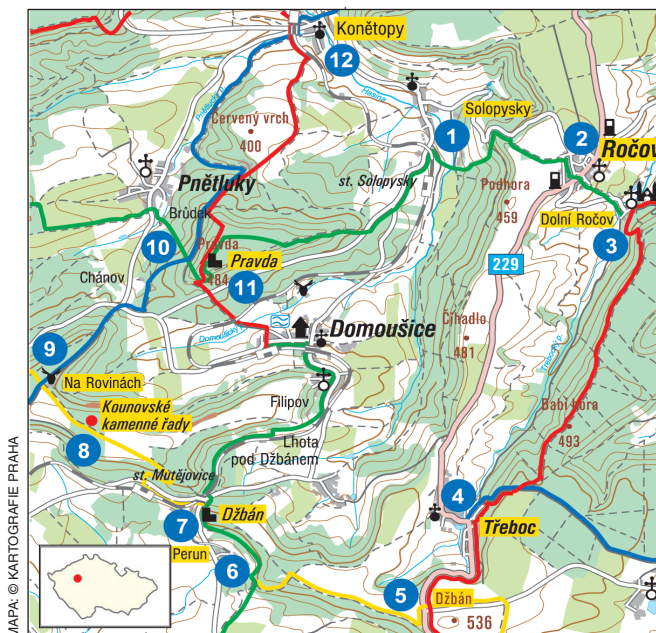
Lounský Džbán

Rekne-li se Lounsko, vybaví se skalnímu turistovi Džbán – přírodní park o rozloze 416 km². Geologicky je to vyzdvížená tabulová plošina, oproti holému okolí silně zalesněná, s ostrými výstupy mezi obydlenými údolími a hřebeny. Lesy – tak výjimečné na zemědělském Lounsku, Slánsku a Žatecku – jsou z významné části původní.

Startem bude žel. stanice Solopysky (vlakem z Loun půl hodiny) a cílem stanice Konětopy (o stanici k Lounům blíž). Trasa vyžaduje velkou pozornost kvůli mnoha nenápadným rozcestím.

Zelená značka prochází okrajem Solopysky a hned nás zahřeje překonáním Kočovské stráně do Ročova. Na dohled Dolní Ročov s klášterem augustiniánů (starý konvent byl přestaven a chrám Nanebevzetí P. Marie postaven podle Dientzenhofera). Zde zelená značka končí na rozcestí s červenou. Po té se dáme doprava nenápadnou zalesněnou hřebenovkou s nejvyšším bodem Babí hora (493 m), a pak zvolna klesáme

do Třeboce. Projdeme vsí a se silnicí vystoupáme k výhledu těsně vedle vrcholu Džbán (536 m). Pod vyhlídkou odbočíme ze silnice se žlutou opět doprava po rovné terase při okraji lesa, z níž v závěru sestoupíme na rozcestí se zelenou. Dáme se doprava a vyvýšeným obchvatem vesničky Perun s bývalými uhelnými doly a lomů opuky dojdeme na zříceninu Džbán. Lesem zarostlá zřícenina gotického hradu je poškozena i těžbou v přilehlém dolu. Pod ní se ocitáme na křižovatce značených cest i silnic. Vybereme si žlutou, která po silnici při trati kolem stanice Mutějovice vede k začátku výrazné značené serpentýny. Ze silnice odbočíme vpravo a lesem zvolna stoupáme na otevřenou náhorní planinu. Když opět dosáhneme lesa, jsme u Kounovských kamenných řad. Jde o 14 řad kamenů (nejdelší měří 450 m), které snad měly kdysi astronomický účel. Místem prochází i naučná stezka s 11 zastávkami. Krátce za tím je rozcestí Na Rovinách, kde odbočíme vpravo na modrou. Lesem kolem Malého hra-



Trasa: 1. Solopysky – po zelené: 2. Ročov (2,5) – 3. Dolní Ročov (klášter)(3,5) – po červené: 4. Třeboc (9) – 5. Džbán (536m)(10,5) – po žluté: 6. Perun (13) – po zelené: 7. Džbán, zřícenina (14,5) – po žluté: 8. Kounovské kamenné řady (17,5) – 9. rozcestí Na rovinách (18,5) – po modré: 10. rozcestí pod hradem Pravda (21,5) – po zelené: 11. Pravda, hrad (22) – po červené: 12. Konětopy (26)

diska dojdeme k silnici a za ní stoupáme k lesnímu rozcestí. Po zelené vpravo zakrátko dosáhneme hradu Pravda. Ten stojí na zalesněném ostrohu v místě prehistorického hradiště. Odtud zvolíme červenou, která nás nejprve lesem a pak

otevřenou krajinou svede do o dvě stě metrů níže položených Konětop.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou KČT, bývalý ministr a premiér

Mapa: Lounsko a Džbán, 1:50 000, edice KČT č.8